

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

18

J. Campbell
Aut. Est.
3 sermons. from the
Printer. -

FIRST GAELIC SERMON.

ROM. x. 8, 9.

"Se sin focal a' chreidimh a tha sinne a' searmonachadh, ma dh' aidheas tu le d' bheul an Tighearna Iosa, agus ma chreideas tu ann do chridhe, gu 'n do thog Dia o na marbhaibh e, gu 'n saorar thu."

ANNS na briathra so, tha creidimh ann an Iosa Crìosd, ann an diabolach agus an aiseirigh an Tighearna Iosa, air a dheanamh aithnichte dhuinn mar am meadhan, trid am bheil ar n-anam air an saoradh o thoillteanas a pheacaidh, agus o'n fheing a ta ri teachd. Ma dh' aidheas agus ma chreideas sinn gur h-e Iosa Crìosd aon-ghin mhic Dhé, a thàinig a dh' ionnsuidh an t-saoghail, a fhuair bàs agus a chaidh sìos do ionadaibh an dorchadais,—agus gu'n do thog Dia e ris o staid na marbh; tha an gealladh air a thoirt dhuinn, gu 'n saorar sinn. Ma bhios ar creidimh ann an fhirinn so dùrachdach agus treibhdhreach,—na chreidimh beò agus fìor, tarbhach agus buin, saorar sinn o eionta a' pheacaidh, o fheing Dhé, agus o phiantaibh ifrinn, agus o'n mhallaich sin a tha dol a mach an aghaidh luchd-deanamh an uile, "an cridhe gealtach, agus fàineachadh shùl, agus doilghios inntinn." Ma ghabhas sinn an fhirinn so a stigh do ar cridheachan mar an stòl maith ann am fearann maith, e-nuidh i agus freumhaicheibh agus sgaolaidh i, agus bheir i mach toradh pailt agus sìotheachail na naomhachd, a ta crìochnachadh anns a' bheatha mhaireannaich.

C'a 'n e mhàin anns na briathra so, ach anns gach earraun do'n Sgrìobtur, tha'n fhirinn cheudna air a teagasg dhuinn. Is ann trid creidimh ann an Iosa Crìosd a dh' fhirinnicheadh na naoimh feidh an t-Sean Tìomnadh. Is i so an t-slàinte "a ta air a tairgse dhuinn gu saor anns an t-Soisgeul." Is i so slighe na beatha a dh' fhoighladh dhuinn, air son an d' fhuiling Crìosd féin, a shearmonaidh na h-Abstail, arson an d' obrìcheadh miobhuilean, agus an d' fhuiling na naoimh gèur leannluinn. Bha i na h-amaideachd do na Cinnich, agus na h-aobhar oibheum do na h-Iudhaich, ach do'n Chrìosduidh a ta i, cha 'n ann mar amaideachd, ach mar ghloicas Dé a chum slàinte, cha 'n ann 'na h-aobhar oibheum ach na h-aobhar uail, na h-aobhar gàirdeachais agus molaidh. Is i an tobar o'm bheil a' sruthadh an t-aobhneas is motha ta e sealbhadhach sa bheatha so, agus is i stéidh gach dòchais a ta aige ri sonas agus fois an taobh thall do'n uigh.

Mar bhitheadh Dia, ann na thòcair, air an fhirinn so a dheanamh aithnichte dhuinn, cha b' urrainn dòchas a bhì againn ri fàitheanas—an sin bhìodh am mallaichd, a chaidh a chur an gèill an aghaidh eas-ùmhlaich tigh Israel, fìor a thaobh a' ehuine-daoine gu léir. "Bithidh do speuran a ta os do cheann mar phrais, agus an talamh a ta fodhad mar iarum." Cha bhìodh taobh a thionndadhaid ar sùil, nar déigh, romhainn, no os ar eionn, nach bhìodh corruidh Dhé ri fhaicinn, cha bhìodh slighe gu dol as, agus bhìtheamaid gun chomhfhurtaichd agus gun dòchas anns an t-saoghal.

Ach is ann an uair a bha an cinne daoine nan suidhe ann an dorchadas agus an sgàil a bhàis, a dh' ìrigh grian na fìreantachd le slàinte fuidh a sgiatbaibh. Bha sinn aineolach agus truagh agus a' tuisleadh san dorchadas, agus an d' thàinig an creidimh Crìosduidh, nar an ùr-mhaduim a' dearsadh anns an àrd-an-eas, a' toirt a stigh solus agus blàths agus beatha nuadh. An sin bha 'n fhirinn so, tha air a teagasg anns na briathran f'ar combhair, a' soillseachadh anns an t-saoghal mar sholus ann an àite dorch. Tha i air a toirt dhuinn chum a bhì mar sholus do ar cosaibh agus mar òchran d' ar cumaidh, chum as gu' n saor sinn ar n-anama beò. Ma chuireas sinn cùl ri "na ni sinn dìmeas air slàinte co nòr," buanaicheadh sinn ann an eionta a' pheacaidh, bithidh sinn fathast fuidh fheing Dhé, agus bithidh ar crìoche dheimhneach anns na piantaibh sin nach lasaichear a chaoidh. Ma chreideas sin iad, agus ma dlùth-leanas sinn riu, treòrachaidh iad sinn gu slighe na sìth,— "se sin focal a' chreidimh a tha sinne a' searmonachadh, ma dh' aidheas tu le d' bheul an Tighearna Iosa, agus ma chreideas tu ann do chridhe gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, gu'n saorar thu." A' nochdadh,

- I. Bho na Sgrìobtuiribh gur h-e creidimh ann an Iosa Crìosd an aon t-slighe tre an tearnar sinn.
- II. Co ann a ta creidimh fìor agus slàinteil cadar-dhealaichte o'n chreidimh sin nach 'eil a chum slàinte.
- III. Na beannaichdan a ta srùladh o fhìor-chreidimh, "gu'n saorar sinn."

I. Oidhirpichidh sinn air a nochdadh o'n Sgrìobtur gu'm bheil beatha air a gealltainn dhoibh-san, agus dhoibh-san a mhàin, a ta creidsinn ann an ainm ar Tighearna Iosa Crìosd.

A Is i so an stéidh air am bheil teagasg nan Sgríobtur gur h-ionlan air a thogail, agus anns gach earrann deth tha i air a toirt far comhair ann an samhlaidh, an fás-neachd, no am brathann dìreach. O'n cheud ghealladh sin, chaidh a thoirt mu'n d-eachaidh an talamh a mhàlachadh arson peacaidh ar eòil phàrhadh, "gu'n tigeadh air stiòl na mnà na bhruadh eamh na nìrreth," agus an rann mu dhòireadh d'fhòcaid naomh, far am bheil e air a ràdh, "Gràs ar Tighearna Iosa Crìosd gu robh maile ri bh' uile," cha'n eil ni sam bith eile air a theagasg dhuinn. Is i so an t-sabaidh bh' air am bheil gach frìnn eile an crochadh; an rùd do am bheil gach reit eile a' deamhail urram; B clach-chum na h-òisinn agus a' blunait a' leagadh le Dia ann an Sìon, air a' mhàin an togar an tigh sin a sheasas ann an lathra na tuil agus na dòimhinn. "Bunait eile cha'n urrainn d'ùnne sam bith a' leagadh, ach a' bhunait a' leagadh cheana, eadhon Iosa Crìosd," 1 Cor. iii. 11.

Ach ged tha'n fhìrinn-sa mar so a' ruith troimh nan Sgrìobtaire gur h-ionlan, tha earranna ann sam bheil i ni's soilleire agus ni's follaiseiche a seasamh amach. Anlathraeamaid car mu'naid air cuid duibh so.

C 1. Is ann air a' phuing so, mar ata i air a' cur sìos ann an adubaidh an Abstoil Pheadair, a' shuidhlich Crìosd eaglais air thalamh. Cha'n ann air buaidh, no air eumhachd, no tìghearnas sin oth a' thugadh do Pheadair thairis air na h-Abstoil eile, a' thog Crìosd a' ghais, ach air an a' dèachadh ghèbrach air a' rinn e,—"a ta some a' creidsinn agus ata fhios againn, gur tusa Crìosd Mae an Dè bhè." An adubaidh so cha d' fhoillsichadh da le fuil no le fòl, ach le Dia a' ta air namh, agus is i so a' charrag nach gabh gluasad, bunchar na h-Eaglais, air nach d' thog a' gatachun itinn buaidh.

2. Mar an ceudna anns a' chòmhradh eadar ar Slànighear agus Marta, puithar Lasarus (Eòin xi. 25), tha slànte gu sònraichte air a' gairtinn do gach neach aig am bheil an creidsinn so. "Is mise (ar' ar Slànighear rithe) an aiseiridh agus a' bheatha; an ti a' chreideas annam-sa, ged gheibheadh e bàs, bithidh e beò; agus ge b'è neach ata beò agus a' creidsinn annam-sa, cha'n fhaigh e bàs ann fèad." Am bheil thu 'creidsinn so? " An sin thug i'n fhreagairt so dha, a ta fillaidh a' stach na ceart fhìrinn ri crèid an Abstoil Pheadair, "Thubhairt i ris, Tha a Tighearna; Tha mi 'creidsinn gur tusa Crìosd, Mae Dhè, a' bha gu teachd a' chum an t-saoghail."

3. A' cheart fhìrinn-sa tha an t-Abstoil Eòin a' togail, muir a ta e'g ràdh (1 Eòin iv. 2, 3, 15). "Le so aithneichibh Spiorad Dhè; gach uile spiorad a dh'aidheas gu'n tàinig Iosa Crìosd san fhòil, is ann o Dhia a' tha e, agus na h-uile spiorad nach aithidh gu'n bheil Iosa Crìosd air teachd san fhòil, cha'n ann o Dhia a' tha e; agus is e spiorad sin an ana-crìosd, a' tha cheana anns an t-saoghail." Agus rann 15, "Ge b'è neach a dh'aidheas gur h-e Iosa Mae Dhè, tha Dia na chòmhnuidh annam, agus ean ann an Dia."

4. A' ris, tha e air a' chur an geall gu'm bi so a' chrìoch arson an do sgrìobhadh na soisgeil, chum gu'n creideamaid an diahadhd Chrìosd agus tre chreidsinn gu'n slànighear sinn. "T'ia iad so sgrìobtha chum gu'n creideadh sibh gur h-e Iosa Crìosd Mae Dhè, agus ag creidsinn duibh gu'n biodh a' gairidh beatha troimh ainm san."

F 5. An mair a' chaidh caillteanach Etiopia a' bhàisteadh, bi so an adubaidh a' rinn e, "Tha mi ag creidsinn gur h-e Iosa Crìosd Mae Dhè," agus an sin ghabhadh a' stigh e do'n Eaglais thaisuinich.

6. Agus a' chum is nach d' thoir sin air a' ghaidh tuille 's a' chòir do earrannaibh, tha na ceart aithibh air an toirt air an a' ghaidh 's na briathra far comhair, air chor 's nach ruig a' leas neach dol ann m'arachd. "Ma dh'aidheas tu le d' bheal an Tighearna Iosa, agus ma chreideas tu ann do chuidhe gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, saor tu tha."

Mar so, ann an adubaidh Pheadair agus Mharta, agus an Etiopianach, anns na soisgeil agus an lathraich nan Abstoil, seadh air gach ciar do'n Bhùibull, ann an caochladh briathran ach san aon seadh, tha'n fhìrinn so air a' teagasg dhuinn, agus is i so i. Ma dh'aidheas sinn le ar bìllobh, an làthair Dhè agus dhaòite, agus a' ghabh, agus chumhachd-nibh an dorchadais, gur h-e Iosa Crìosd an Tighearna Mae an Dè bhè; agus ma chreideas sinn o'ghrùn ar eridh, gu'n a' thàinig e san fhòil chum an t-saoghail, gu'n d' fhuiling e air an son, agus gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, agus mar sin gur h-e an aiseiridh agus a' bheatha;—ma chreideas agus na dh'aidheas sinn so, an sin, tha Dia maile ris nach 'eil breug, a' gairtinn dhuinn gu'm faigh sinn cuibhriann na beatha maiteamaich, agus gu'n saor ar n-anama.

H Tha sinn ri ar dòchas agus ar n-eòrba-chur ann an Crìosd mar an aon Slànighear aig peacaidh. So agus so a' mhàin an ni nach gabh seachnadh chum ar sabhaladh, creidsinn ann an Iosa Crìosd mar aon-ghum Mhac Dhè, agus carbas as mar an t-saigh, an fhìrinn agus a' bheatha; agus ma ni neach so, ann an treubh-dheas agus an simplidh-cachd eridh, co air bith e, eòid sam bith bhàse, no lionmhòireachd a' pheacanna na a' thòid teannas, sabhalair e; ach na chuireas e càl ris sgrìosar e. "An ti a' chreideas anns a' Mhac tha a' bheatha mhairteamaich aige, an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhac, cha'n fhaic e beatha, ach a ta fearg Dhè a' gabhail còmhuidh air."

I Ann an aon fhòcaid, tha sinn a' fàicinn air gach làmh gur h-ann "le a' chreidsinn a' mhairteas an fìrean beò;" gur h-ann tre chreidsinn a' thairis; gum bheil beatha air a' gairtinn dhuibh-san, agus dhuibh-san annam, a ta eòidsinn an ainm an Tighearna Iosa Crìosd, arson mathanas peacaidh agus aiseiridh o na marbhaibh, agus adhas na g'òire.

K H. Ach thugamaid fainear gum bheil ionaidh eridh ann, agus eridh nach 'eil a' chum teasairginn an anna. Uime sin, bechlaicheamaid, co ann a ta'n Creidsinn a ta fìor agus a' chum slàinte eadar-dhealaidhe o'n chreidsinn sin nach 'eil a' chum slàinte.

L Nan cur ar a' creist a' chuir ar Slànighear ri Marta ri an son bi a' gairidh. "Am bheil thu a' creidsinn?" is dòcha gur bi an fhreagairt a' bheireadh sibh "Tha mi ag creidsinn." Is i an fhreagairt a' bheireadh ach ann a ta ga ainm a' bheal sin an Crìosd-bhìll. Ach, cha bhithamaid ach a' d'ùnadh ar sùilean air an fhìrinn, nan suaoidheamaid gum bh' i' gach neach a ta deamhail a' leithid sin do dh' aithneil, agus aig am bheil a' leithid sin do chreidsinn, air a' bheiridh. "Ean" (a ta na Sgrìobtaire ag ràdh) "a' chreideas bithidh e air a' shabhaladh;" g'òidheadh tha dà sheòrsa creidsinn ann, eridh ann a' chomhann agus nach 'eil a' chum slàinte, agus eridh beò a ta a' chum beatha.

Tha so mar an ceudna air a theagas gu soilleir san Sgrìobtur. “Tha na *deanmhain* ag creidsinn agus ag crìochnachadh ;” ach eo a their gum bheil an creidimh aca san a chum sláinte ? Tha iad a creidsinn, oir cha n-urraim iad a ta air an sùil an dèidh a' fhrìne, agus tha 'n creidimh a meulachadh an uambais a ta gan lìonadh, agus 'g an cuir fodha ni 's faide an cu-bòchas. Nuair a shearmonaich an t-Abstol Phillip nu rìoghachd Dié agus na nithe bhineas do ainm Iosa Crìosd, chreid Simon an Druidh, agus bhaisleadh e, agus dh' fhan e maille ris an Abstol ; g' d'eadh, bhia e fathast “ann an dombas na seirbhe agus fuidh chuing na h-eucoraich,” agus cha robh cuid no crannclur aige ann an obair an Spioraid. Na h-ionadach creagach, far nach robh moran talhainn, se sin, luchd eisdeachd an f'hoicail a ta air an an comharrachadh amach leis na h-ionadach creagach, “chreid iad ear tanull ;” ach tha an creidimh a seargadh co bras is a dh' eirich e, tha iad a gabhail oibhneus agus tha 'n gairdeachas a rinn iad a crìochnachadh am bròn. Mar an ceudna (Eoin ii. 24), nuair a bhia Iosa an Jerusaleim aig a chàs, an àm na feill, tha e air innsadh, nuair chumnaic an sluagh na miorbhuilean a rinn e, gun do “chreid moran na ainm,” ach “cha d' earb Iosa e fein riu, do bhrigh gu'm b' aithne dhia na h uile dhaoine.”

Tha dream ann aig nach 'eil creidimh idir ; tha dream eile ann aig am bheil seòrsa do chreidimh, ach cha 'n f'hearrr' iad e a bheag. Is iad sin an dream tha cosmhul ri Simon an Druidh, cosmhul ris an droch thalann as am bheil siòl an f'hoicail air a thoirt air falbh le droch spiorad, a seargadh gu neo-bhrigh, no air a mhàchadh le lubbeanaich, le droighinn is le cuic ; cosmhul rìusan ris nach d' earb' Crìosd o fein ; luchd aidmheil a chreidimh, nach 'eil fathast nam fìor-chriosduighan. Tha 'n dream sin cosmhul ri craoibh, air an bheil duilleach ach nach 'eil a giùlan toraidh ; coltach ri solus nach 'eil a toirt seachad blàths'. Tha creidimh aca, ach tha e marbh, neo-thorrach ; tha iad a faicein Crìosd mar a chumnaic Balaam mac Bheòir e ; tha iad ga fhaicinn ach is ann aca fhaicinn ach is ann “o mhulach nan creag agus o na sleibhteann.” Tha an creidimh diomhain, tha iad fathast ann nam peacannan.

Cia mar, mata, a dh' aithneachas neach eo dhia a ta e anns a' chreidimh no nach 'eil ? Ciod an t-eadar-dhealachadh tha eadar fìor-chreidimh, agus an creidimh coitcheinn so, tha aig luchd aidmheil agus nach 'eil a chum sláinte ? Nis, a ta ar Sìannighar fein a toirt duinn comharran a ta cinnteach, leis am feud gach neach a chridhe fein a rannachadh, “air an toradh aithneichidh sibh iad.” Tha craoibh mhaith agus ùrar a' giùlan toradh maithe, agus an droch chraoibh agus a chraoibh droineach a giùlan droch-thoradh ; tha gach lus is preas a giùlan meas a reir a ghine nadurra fein, agus cha tionail daoine meas an dara lus bhàr an luis eile, f'igean do no foghanannuibh, no dearean-f'ionn do na drisibh. Agus mar a tha e thaobh nitheibh nadurra tha e thaobh creidimh. “Uime sin, air an toradh aithneichidh sibh iad.”

Mar an ceudna tha 'n t-Abstol Seumas ag ràdh, “Nochd d'òmhsa do chreidimh le t'òibre.” Is iad deagh oibre an deagh thoradh air an aithneichear fìor chreidimh. An creidimh sin tha as an ionnais, tha e marbh, air dhia bhia leis fein ; agus cha n-urraim a leutid sin do chreidimh neach a thernadh. Mar bh buaidh aige air beatha duine, cha bhia buaidh aige chum sláinte. Air an làmh eile, tha fìor-chreidimh a ghnàth a giùlan deadi oibre mar thoradh. Is ni e ann am bheil beatha agus neart, làn sìgh agus cinneis, nach searg as. Is e freumh na craoibhe, agus is iad deagh oibre a meas ; is e an tobar, agus is iad deadi oibre na h-uisgeachan ta sruthadh uaithe. Is e bun agus freumh uil' oibhrich an f'ìor-chriosduidh ; agus is e an toradh, toradh an Spioraid, “gràdh, aoibhneas, agus sìth, fad f'ulagagus, eaconh-alachd, maithreas, fìrinn, uacantais, agus staim.”

Tha sibh ag ràdh, mata, gum bheil creidimh a' gabhail ann an Iosa Crìosd, agus anns gach ni a rinn 's a dh'fhuiling e air ur son ; tha sibh a deanamh aidmheil dheth so, le f'itheachail air searmonachadh agus òrdughean an t-soisgeil ; nochdaibh gu 'm bheil an creidimh sin treibhdhineach agus fìor ann an gnìomhara ur beatha. Tha fìor-chreidimh a co sheasamh, cha n-ann an ainm an nì, ach na nàdur ; cha n-ann an aidmheil ach an gnìomh ; cha n-ann 'sna their sin le ar bithe, ach 'sna chreidias sinn nar cridhe. Ma tha sinn a creidsinn gum bheil aitheantean Dhe fìor, thugamaid àmhlaich dhorbh ; gum bheil a ghwallaichean fìor, gabhamaid g' ar n-ionnsuidh iad ; gum bheil a bhagran-bean fìor, tèicheamaid bli-u-pa. Ma tha ar creidimh na chreidimh da-rìreadh, ma tha e durachdach, agus treibhdhìreach, ach beò agus fìor, thugadh e mach toradh ga reir sin. Ma tha sinn ag creidsinn nar cridhe, agus ag aitheachadh le 'r bitheibh, gun do blàsaich Crìosd air arson, agus gun do thog Dia e ris o na marbhaibh, bitheadh ar caithneamh beatha d'a reir sin. Nochdamaid ar creidimh le ar n-òibre. An sin bitheadh ar creidimh mar chreidimh poblal taghta Dié. “Brìgh na nithe ri 'm bheil dòchas, dearbh-chiunt nan nithe nach faicear,” an creidimh sin ata “glauadh a chridhe agus a toirt buaidh air an t-saoghal.”

Is e so an t-eadar-dhealachadh tha eadar fìor-chreidimh, agus an creidimh nach 'eil chum sláinte. Tha an dara aon marbh, neo-dheanad-eh, neo-bhuan, agus a seacadh as ; agus an t-aon eile na chreidimh beò agus neartuhoir, aig am bheil buaidh thairis air ar nàdur is air ar giùlan, a toirt amach deagh oibre, agus a treòrachadh chum àmhlaich do àithneadh Dié. So an creidimh tha ri f'haotann ann an deanadas deagh-bheusach, agus ann an sliغه na uaonh-acaid, ann an tigh na b-ùrnaigh agus an deanadas ar dheasdanais, ann an toradh an aithreachais agus an uingidheas a chridhe a ta fuidh leòn, agus an f'hoicail agus anns na Sacramaidan. Ma dh' aitheachas sinn le ar bitheibh an Tighearna, agus a bharracaid air sin, ma chreidias sinn nar cridhe, gun do thog Dia o na marbhaibh e, tha 'n soisgeul so air a shearmonachadh, gu'n saorar sinn.

III. Na beannachdan a ta sruthadh o fh'ìr chreidimh.

Cha 'n ann doibh-san a ta 'n uile luchd-aidmheil, aig am bheil fìos air toil Dé is nach 'eil ga deanamh, a tha saorsa agus beatha air a gèalltainn. Cha 'n iad na daoine a' tugadh, no cealgàirean, no seurbhìsiech neo-tharbhlach, a shablaiclear tre chreidimh. Ach tha e air a ràdh thairis agus thairis a ris 's na Sgrìobtuire, gur h-ìad na *f'fream* a mhaireas beò tre chreidimh. Is e an cruithneachd anns am bheil brìgh is toradh, 's cha 'n-é moll eutrom falanbh, a theid a chruinnachadh.

A adh gu tigh-tasgaidh Dhé; cha'n iad na craobhan neo-thorrach, ach na croinn uaine a bheir amach deagh thoradh na freantachd, a theid a shuidheachadh dlù do theampull Dé. Tha ghruit aig breitheamh an t-saoghail na laimh, agus fasnaidh is criathraidh e ùrlar-bualaidh gu ro-bhuileach; tha an tuadh air a cur ri bun na eraoibh; agus a réir is uar a gheibhear ar ereideimh marbh, falamh, mì-tharbhach, no beò agus brìghmhor agus torach, bithidh ar crannchur ann an teine nach mùchar, no ann an aoibhneas agus an solus bith-bhuann.

B “Tha na h-aingidh cosmluil ris a' mhuir bhuaite, oir cha'n urrainn i bhith aig fois; ach tha a h-uisgeachan a b' dèsgadh a nìos saibhair agus làthaich. Cha'n 'eil sìth, deir mo Dhia, do na h-aingidh.”—Isaiah lvii. 21. Is ann ri luchd deanamh na h-eucorach a theid a ràdh san latha dheirionnach, “Imichibh uam, cha'n aithne dhomh sibh.” “Cha'n fhirionich mise an t-aingidh.”—Ees. xxiii. 7. Uime sin, mata, is dìomhain duinn a smuainteachadh gu'm faod sin dol air aghaidh sa bheatha so mar a thogras sin féin, agus an sin gu'n dean an seorsa creidimh a tha againn ar tearnadh. Feumaidh sinn ar creidimh a nochdadh ann ar n-oibrigh,—ann an toradh iomchuidh an aithreachais, ann an toradh an Spioraid, ann “an gràdh, an aoibhneas, agus an sìth, an fad fhulangas agus an caomhalachd, an maitheas agus am C firinn, an macantas agus an stuaim.”

Tha an t-Abstol Pòl a' ràdh, ann an aon àite (Gal. v. 6), “Ann an Iosa Crìosd cha'n 'eil òifeachd sam bith : . . . ach ann an creidimh a dh' oibhricheas tre ghràdh;” agus an àit eile (Gal. vi. 15.), “Ann an Iosa Crìosd cha'n 'eil òifeachd sam bith ach ann an cruthachadh nuadh;” agus ann an àit eile (1 Cor. vii. 19.), “Cha'n 'eil òifeachd ach ann an coimhead aitheanta Dhé.” Anns a' chreidimh sin a ta ag oibreachadh tre ghràdh do Dhia a's do dhaoine, a ta 'gar deanamh mar chruthachadh nuadh, a ta 'gar brosnachadh gu aitheantan De a choimhead, a mhàin a ta òifeachd D a chum slàinte. Ann an creidimh deanadach, agus làidir, agus buan, agus umhail, tha 'n t-anam air fhìreanachadh, agus air a shaoradh, agus a ta esan aig am bheil e, an sealladh an Tighearna, mar 'ur chrann-uaine a sgaoleas a freumhan ri taobh an t-sruth, aig am bheil a ghruath a duilleach uaine, air nach 'eil iomagain am bliadhna na tior-machd, agus nach sguir a thoirt seachd toraidh.

Bitheadh, mata 'ur deanadas a reir 'ur n-aidmheil, agus 'ur-ùmhblachd a reir briathran 'ur beòil. Tilgibh sibh-pe air Crìosd arson furtaich do 'ur n-nìreasbhuidh bh gu léir; agus nochdaibh 'ur creidimh annsan le ùmhblachd thoirt gu E suilbhearra is gu tòlach do thoil an Dé sin a chuir uaithe e. “An sin brisidh do sholus a mach mar a' mhaduinn, agus fàsaidh do shlàinte gu grad.” An sin, “deadhrichidh 'ur solus an làthair dhaoine, chum gum faic iad 'ur deadh-oibre, agus gu'n d' thoir iad glòir do 'ur n-Athair a ta air neamh.” An sin ni Dia thu “a' d'òirdhearcas sìorruidh, a' d' aobhar gàirdenachais feadh linn nan linn.”

F

That what is contained on this and the twenty-three preceding pages, is a true and correct copy lodged by Mr. John Gregorson Campbell with the Presbytery of Mull, as one of the sermons preached by him at Tyree, as Penitence to that Parish, by appointment of Presbytery, is attested this 25th day of April, 1861, by

(Signed) JOHN MACLEOD, Presbytery Clerk.

SECOND GAELIC SERMON.

CNÍOMHARA NAN ABSTOL XXVI. 28.

"An sin thubhairt Agripa ri Pòl, Is beag nach 'eil thu 'gam aomadh gu bhí am Chrìosduidh."

CHA 'N i idir an earrann is fàine no is suarraiche ann an eachdraidh an Abstol Phòil, an earrann sin a ta nis far comhair A air. Dh'innis ar Slanúighear roimh laimh da dheiseicbuill gu'm bitheadh iad air an nochdadh an làthair rìghbrean agus uachdaran air a sgabh-san; agus mar shòilleireachadh air a sin 'an so tha Pòl a' seasamh fa chomhair àrd cheannard-aibh agus prìomh dhaoinè agus rìghbrean, a' tagradh a chùis an aghaidh easaid namh-leil agus aingidh nan Iudhaich. An deigh dha bhí dà bhliadhna air a cheangal ann am prìosan an Cèsarea, le Felìes uachdaran na h-earrainn sin do dh'impireachd na Ròimh, chum comain a chur air na h-Iudhaich; dh'fhàg Felìes an dùthaich, agus thainig Festus gu bhí na riaghlaire na àite. Air dhàsan a chluinntinn o na h-Iudhaich mu dheighinn Phòil, ghairra se e chum seasamh aig a chaithir breitheanais, agus a' chùis fein a thagradh. Air do Phòl fein fhaicinn mar a bha cùisean a dol, agus air dha bhí dearbhta nach rachadh ceartas a dheanamh, thog e 'chùis gu Ceasar. Beagan laithean na dheigh sin thainig an rìgh Agripa agus a phinthar, Bernice, gu Cèsarea a chum fàilte chur air Festus; agus 'n uair a dh'innis a bhrathair-ceile da na nitibh mu thimchioll Phòil; 'n uair a dh'fhosgail Festus cùis Phòil da, agus a dh'innis e nach d'fhuaradh coire sam bith ann a b' àirdh air bàs rinn an eunntas a chual e mu'n t-suidheachadh san robh an t-Abstol a leithid do dhùghadh air imtinn, 's gu'n d'iarr e cothrom air Pòl a chluinntinn e fein. Air an là maireach mata, shuidh, a' chùis C agus cha'dh Pòl a thoirt a laithair, agus thubhairt Agripa ris, "tha cead agad labhart air do shon fein." An sin, gun cheult agus gun nàire, shìn e nach a lèmhau a bha lu-hdaichte le iarunn agus ceanglaicheibh a' phrìosain, agus thog e a gluth gu cùin, ghlèadh gu neo-sgàthach agus dhion se e fein o'n chasaid a chaidh a dheanamh leis na h-Iudhaich na aghaidh, Chuir e 'n geill a chaithreamh beatha fein o'bige; dh'innis e chionnas a dh'iompaichadh e, agus a ghairmeadh e, agus bhí na Abstol; nochd e gur ann a chionn gu'n robh e umhail do 'n taisbeanadh namhaidh, a chionn gu'n do shearmonaich e do dhaoinè iad a dheanamh aithreachas agus a phàrltinn ri Dia, a bha e fulang namhdeas agus gear leannbhìn o na h-Iudhaich; agus mu dheireadh le thagradh cumhachdach, dùrachdach, agus neo-sgàthach, bhrist e as a chòile, is chuir e fa sgaol gach clon bhreith, agus bàigh, agus cruas-eridhe, agus namhdeas, agus fuar ghàdh a bhla'n imtinn an rìgh; thug e leithid do mhòsgladh air imtinn leis na briathran a labhair e mu aithreachas, mu chreidimh ann an Chrìost, agus mu aiseirdh nam uarbh, 's gu'n d' thuir an rìgh uaibhreach sin ris, "Is beag nach 'eil thu 'gam aomadh gu bhí am Chrìosduidh."

An so mata tha trì pearsa gu sònraichte air an toirt m'ar coinneadh: Festus a bha an taobh a nuigh do Chrìosd; E Pòl a bha ann an Chrìosd; agus Agripa, a bha eadar an dùibh. Bha Festus, uachdaran na mòr-roinn, a réir coslais na dhuinne an-diadhaidh, caoin shuarach mu'n fhìrinn, gun eagal Dé na chridhe, iarrtasach a mhàin air a thoil fein a dheanamh. Cha do thug e teagasg an t-soisgeil mu Chrìosd, is mu aiseirdh nam uarbh; bha e neo-mhòthaichail do gach iarrtas naomh, dall do gach argumaid a thugadh air aghaidh, lea chridhe air a chruaidhachadh an aghaidh brosnachadh an Abstol. Air an laimh eile bha Pòl ga àicheadh fein agus a deanamh uail a crann-cèisaidh Chrìosd a mhàin, gun eagal air Chrìosd a shearmonachadh an làthair uachdaran an t-saoghail, gun nàire air a shoisgeul aitheachadh; seadh, a bha meas F nan uile nithe mar chall arson ro-oirdheircen coslais Iosa Chrìosd a Thighearna; a bha meas mar a ghlòir agus a chrìun uail gu'm faighear ann an Chrìosd e, air dha an fhìreantaichd sin a bhí aige a ta o Dhia tre chreidimh. Eatorra bha rìgh Agripa.—a chogus ga bhrosnachadh gu naomhachd, ach a chridhe ga chlaonadh gu leanait ris an t-saoghail; air a ruim eadar Dia agus Mamon; toilleach greim a dheanamh air slainte, ain-deonach an saoghal a thoirt a suns, Cha robh e 'na Chrìosduidh, ach cha mhòr nach robh; bha e ann an ioma-chomhairle eadar dà bharaill,—bha e dlùth do nèamh agus do shlainte, ach cha d' riun e greim orra, bha e dearbhta as an fhìrinn, ach cha d'iompaichadh e chum G an t-soisgeil; bha 'chogus ga agairt, ach cha robh a chridhe air ath-nuadhachadh. Bha e coltach ri Ephraim air am bheil Dia ri gearan gu'm b' aran e nach deachaidh a thiundadh. Cha robh e amh no bruch, aon chuid fuar no teth. Bha e meath-bhlath coslach ri eaglais Laodicea, "do bhrìgh gum bheil thu meagh-bhlath, agus nach 'eil thu aon chuid fuar no teth, sgeithidh mi mach as mo bheul thu." So staid a ta os ceann gach cor sam bith eile mi-tharbhach, cumnartach, eagalach. Cha 'n e Agripa an aon neach a dh'fhiosraich i, agus gach linn ta i tuille is cumanta a measg dhaoinè; tha iad lionmhor san eaglais a tha dol air aghart ceum air an t-slighe gu nèamh, ach nach 'eil dol fada gu

- A leoir, aig an bheil an tuigse air a soilleireachadh, ach aig nach 'eil an *toil* air a naomhachadh; aig am bheil tuigse a ghabhail cois air Dia, ach aig nach 'eil an *toil* a bheir umhlachd da, a ta nu dheidreadh a treigsinn Chrìosd, agus a diù Ìosa ann ri 'n ana-muina fein. Tha na mìltean an duigh ann an ifrinn, ris an faodar ann uair a ràdh mar thruair ar Sànuighear ris an sgrìobhaiche, a fhearraig gu tuigseach, "Cha 'n 'eil thu fada o rìoghachd Dhe." Cha d' rinn iad dèidh gu leoir eum an gainn agus an taghadh a dheanadh cinnteach; ruith iad ach cha do ghlaic iad an duais; eirid iad, ach cha d' fhuair iad a chrìoch, eadhon slàinte an anna. Is beag nach robh iad air an aomadh gu bhì nan
- B Crìosduidhean.

Ann an leudachadh ni 's faide air na briathra so, feuchaidh sinn, an carusa ri còmhnaidh Dhe, a nochdadh,

I. Cìod e neach a bhì na Chrìosduidh?

II. Co ionchaidh agus co reusonta 's a ta e gum bitheadaid nar Crìosduidhean.

III. Co cunnartach 's a ta e dail a chuir sa cnuis.

- C I. Cìod e neach a bhì na Chrìosduidh? agus am bheil e na ni a ta e nar comas* a bhì?

"Nuair a ta neach a cur roimhe ni sam bith a dheanadh, no toiseachadh air obair sam bith, tha e toirt fanear an urrainn da a ni an thoirt gu crìch. " Co am fear agaibhse leis a miann tìr a thogail, nach suidh a stòs air tìs agus nach meas an costas, a dh'f'heuchainn am bheil aige na chuireas crìoch air." So ni tha na h-uile duine gic a deanadh ann an gnòthachaidh eumanta na beatha, so tha e meas an bheil e na chomas a ni a ghabh e fo's lamh a thoirt gu crìch, air na thoiseachaidh neach air tigh a thogail agus nach urrainn da a chrìochachadh, ni na h-uile fann air. Ach cha tearc iad a ta toirt fanear an uallach a ta iad a gabhail orra fein nuair a ta iad a tighinn fo bhòidean do Dhia? Cia tearc iad a tha toirt fanear eoid i crìoch an t-sos-gèil? Cìod e nadur beatha a' Chrìosduidh, cìod iad gach duilgheadas ta aca ri faotainn thairis orra; cìod iad na mìthibh ta aca ri thoirt suas; cìod iad na peacannan ta aca ri sheachnadh; cìod iad na namhdaid an aghaidh am bheil aca ri cathachadh. Gach neach agaibhse nach treig na h-uile nithe a ta aige cha 'n 'eil e 'n comas da bhì na dheisicollub domhsa." Se so da-rìreadh neach a bhì na Chrìosduidh, creidsinn air an Tighearna Iosa

- D Crìosd mar Mhac Dhé, agus ar dòchas agus ar n-eòrba a chur ann mar an aon Slànughighear aig peacach. So agus so a mhaìn an aon ni nach gabh seachnadh eum ar sàhaladh, creidsinn gur h-e Crìosd aon-ghin Mhìc Dhé, agus earbsadh as mar an t-slighe, an fhìrinn, agus a' bheatha,—an tobar a dh'fhosgadh le Dia arson peacaidh agus arson neo-ghloine. Ma ni neach sin ann an treibhdhreas agus ann an sìmplidheachd crìche, cia de air bith a dh'ùthaich no a dhath, a chànain a ta e labhairt, no a' cheud a ta e banailt, cia de air bith a chaitheamh-beatha roimhe sin; eadhon ged a b'e ceann-fhìlha nam peacach, intridigh a spiorad do ghlòir aig àm a bhàis, agus gheibh e fois, is sìth, is sonas bith-bhuan. "An ti a chreideas anns a' Mhac tha beatha mhaireannach aige; ach an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhac cha 'n fhaic e beatha; ach a ta fearg Dhé a gabhail còmhaidh air." "A mhaighstirean (arsa fear-coimhead a' phrìosain an Philipi, ri Pòl agus Sàs), cìod is còr dhomh a dheanadh eum gu'n tearn mi? agus thubhairt iad-san. Creid anns an Tighearna Iosa Crìosd, agus tearnair thu fein agus do thigh." Is e Crìosduidh neach a ta creidsinn ann an Crìosd, agus ag earbsa ris arson slàinte. 'N uair a ta Dia a gabhail rinn le deudh toil, agus a gheibh sìth deudh-ghèan na bhànais, cha 'n ann air ehor sam bith air arson fein. Dh'fhaodamaid aithnean a chumail or a n-òig

- E Crìosd mar Mhac Dhé, agus ar dòchas agus ar n-eòrba a chur ann mar an aon Slànughighear aig peacach. So agus so a mhaìn an aon ni nach gabh seachnadh eum ar sàhaladh, creidsinn gur h-e Crìosd aon-ghin Mhìc Dhé, agus earbsadh as mar an t-slighe, an fhìrinn, agus a' bheatha,—an tobar a dh'fhosgadh le Dia arson peacaidh agus arson neo-ghloine. Ma ni neach sin ann an treibhdhreas agus ann an sìmplidheachd crìche, cia de air bith a dh'ùthaich no a dhath, a chànain a ta e labhairt, no a' cheud a ta e banailt, cia de air bith a chaitheamh-beatha roimhe sin; eadhon ged a b'e ceann-fhìlha nam peacach, intridigh a spiorad do ghlòir aig àm a bhàis, agus gheibh e fois, is sìth, is sonas bith-bhuan. "An ti a chreideas anns a' Mhac tha beatha mhaireannach aige; ach an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhac cha 'n fhaic e beatha; ach a ta fearg Dhé a gabhail còmhaidh air." "A mhaighstirean (arsa fear-coimhead a' phrìosain an Philipi, ri Pòl agus Sàs), cìod is còr dhomh a dheanadh eum gu'n tearn mi? agus thubhairt iad-san. Creid anns an Tighearna Iosa Crìosd, agus tearnair thu fein agus do thigh." Is e Crìosduidh neach a ta creidsinn ann an Crìosd, agus ag earbsa ris arson slàinte. 'N uair a ta Dia a gabhail rinn le deudh toil, agus a gheibh sìth deudh-ghèan na bhànais, cha 'n ann air ehor sam bith air arson fein. Dh'fhaodamaid aithnean a chumail or a n-òig
- G a nuas, no dh'fhaodamaid sinn fein a thoirt thairis do mhì-nàire eum gach uile neo-ghloine chur an gnìomh le cìocras, cha bhùin sin do'n nobhar arson am bheil Dia toirt duinn uelid-mhacaidh na clonne. Cha 'n 'eil guathach aig ar n-òibre fein ris, aig ar n-còlas, no aig ar maithreas. 'Se Dia a mhaìn a ta 'g ar fireanachadh, agus sin a miann tre a thòicair ann an Iosa Crìosd. Ged a ta 'n peacach, air dha aithreachas a ghabhail agus a bhì air iongachadh, a fàs na Chrìosduidh agus na eighre a' gheallaidh, gùlheadh ma ta làithean air an eamoinadh, cha 'n 'eil 'ath-leasachadh a crìochachadh an sin; tha chath-beatha gu leir ag atharrachadh, agus a nadur gu leir air ath-nuadhachadh. Tha

- II caochladh co mòr, co iomlan, agus co buileach a tighinn air 's gu'n bheil e air a ràdh nu dheidhinn gur creutair nuadh e. Ta nàdur air a ghabhadh agus umhlachd nòrdh air oibreachadh ann; tha e trigsinn a pheacannan agus seachair a slighe agus eas-umhlachd, agus a tìomhadh gu glocas nam fìran, a lam-oibreachadh amach a slàinte òibre le h-eagal agus ball-cùmh. Mar 'eil e' deannas so is mealltaireachd dhìomhan a' dèidh; tha creutair as eugais eòire marbh. Tha an tior Chrìosduidh air a bhreith o'n Spiorad; is e an Spiorad Naomh a ta suidheachadh, agus a dion, agus a toirt fas do'n chridh a ta ann,—creideimh a ta 'g àrdachadh ìnnntino, a glanadh a chridhe, agus a toirt buaidh ar an t-saoghal. Tha 'n e' dèidh agus gu buileach agus gu toilleach ag àicheadh agus a cur eòl ri rìoghachd Shànan. Is le Dia e ms agus na dheidh so, aig gach àm, agus gu sìr ruidh; cha bhùin e dha fein, or cheannachadh e le duais. Is e iarrtas glòir a thoirt do Dhia le chorp is le spiorad, is le Dia; agus gach smaoin a thoirt am bhragh-deana do dh'umhlachd Chrìosd. Is le Dia gach ni a bhùinas da, agus is e 'oidhirp agus 'iarrtas an riaghaidh a reir roil bé. Is le Dia a thàn agus a thaladan, a chothronach agus a shochairan, a mhaoin agus a chardean, agus eadhon a bheatha fein. Tha crìosduidheachd no dià-dùidheachd eòlach ri cur sìd uaidh ann am fearann torach, a fàs suas ann an ìrachd agus an maise, agus a giùlan deudh thòradh na fireantachd, chum naomhachadh na beatha gu leir; a ta e mar l' anabha a ta fàs suas ann am m-udachd, eum duine iomlan, eum tonhas àrde lànachd Chrìosd. Cha 'n e so an diadhaidheachd is toil leis an t-saoghal, no le daoine an t-saoghal; tha i an aghaidh an nadur agus an uabhar. Cha 'n 'eil e na toghnadh gu'n robh Agrippa eadar dà chonhairle, gu'n robh e deas gu creidsinn ann an Crìosd, ach gu'n do chumadh air as e, agus gu'n robh an fèal air a mhachadh na chridhe le spleadhann an t-saoghal, agus mealltaireachd beartais. An robh e ri cùl a chur ris a' chreidimh ams an d'fhuair e arach? An robh e ri ch'riam, agus ri 'righ-chathair, agus ri 'gheallachas, agus a slòghalachd thàgail arson bochdainn agus trioblaid,—arson uamhaibh agus sleachdaibh na talmhainn, arson prìosain agus geimhlibh, arson gear-leamhuinn, agus ma dh'f'heud a b'as? Bha uallach

- I buaidh ar an t-saoghal. Tha 'n e' dèidh agus gu buileach agus gu toilleach ag àicheadh agus a cur eòl ri rìoghachd Shànan. Is le Dia e ms agus na dheidh so, aig gach àm, agus gu sìr ruidh; cha bhùin e dha fein, or cheannachadh e le duais. Is e iarrtas glòir a thoirt do Dhia le chorp is le spiorad, is le Dia; agus gach smaoin a thoirt am bhragh-deana do dh'umhlachd Chrìosd. Is le Dia gach ni a bhùinas da, agus is e 'oidhirp agus 'iarrtas an riaghaidh a reir roil bé. Is le Dia a thàn agus a thaladan, a chothronach agus a shochairan, a mhaoin agus a chardean, agus eadhon a bheatha fein. Tha crìosduidheachd no dià-dùidheachd eòlach ri cur sìd uaidh ann am fearann torach, a fàs

- K suas ann an ìrachd agus an maise, agus a giùlan deudh thòradh na fireantachd, chum naomhachadh na beatha gu leir; a ta e mar l' anabha a ta fàs suas ann am m-udachd, eum duine iomlan, eum tonhas àrde lànachd Chrìosd. Cha 'n e so an diadhaidheachd is toil leis an t-saoghal, no le daoine an t-saoghal; tha i an aghaidh an nadur agus an uabhar. Cha 'n 'eil e na toghnadh gu'n robh Agrippa eadar dà chonhairle, gu'n robh e deas gu creidsinn ann an Crìosd, ach gu'n do chumadh air as e, agus gu'n robh an fèal air a mhachadh na chridhe le spleadhann an t-saoghal, agus mealltaireachd beartais. An robh e ri cùl a chur ris a' chreidimh ams an d'fhuair e arach? An robh e ri ch'riam, agus ri 'righ-chathair, agus ri 'gheallachas, agus a slòghalachd thàgail arson bochdainn agus trioblaid,—arson uamhaibh agus sleachdaibh na talmhainn, arson prìosain agus geimhlibh, arson gear-leamhuinn, agus ma dh'f'heud a b'as? Bha uallach

- L chathair, agus ri 'gheallachas, agus a slòghalachd thàgail arson bochdainn agus trioblaid,—arson uamhaibh agus sleachdaibh na talmhainn, arson prìosain agus geimhlibh, arson gear-leamhuinn, agus ma dh'f'heud a b'as? Bha uallach

a' Chriosduidh tuille is trom leis; bhà buaireadh an t-saoghail tuille is làidir air a shon. Rinn ean a thaghadh agus A
fhuair e a dhuais. Chuir Dia fa chomhair, mar a ta e deanamh ribh-sa an diugh, beatha agus bàs, maith agus ole, beannachadh agus mallachadh; roghnaich ean an t-ole, thiundaidh e chridhe air falbh, agus gu cinnteach fhuair e bàs ann a pheacanna. Faodaidh sibhse bhà rùnachadh maith mar a bhà ean; thugabh an aire duibh fein, an feadh is e'n diugh latha na slainte.

II. Co iomchuidh agus co reusonta is a ta e neach a bhì na Chriosduidh.

Cha 'n' abair sinn diog an so mu na dearbhadhean air fìrinn a' chreididh Chriosduidh, a dh'fhaodadh a bhì air an B
toirt air an agbaidh agus nach urrainn neach àicheadh, no feumaidh e aig a' cheart àm creideas a dhùltadh do gach uile (cachdraidh, do gach uile thuanis agus teistean, agus eadhon do nì sin a chi e le slùidibh fein). Cha 'n' eil nì is ro-iomchuidh agus is reusonta, na gu'n creideamaid an fhìrinn agus gum dhùltamaid carbas as an nì a ta fhios againn is breug, anns gach nì, agus gu sonraichte anns na nithibh sin a bhùneas do ar slainte sìorruaidh. Agus gu cinnteach tha daoine gu cumanta toileach so a chreidsinn; tha iad a creidsinn gach nì a ta 'n' Bìobal ag ràdh ru'n an inntinn- C
ean, ach cha 'n' eil e drùghadh air an cridheachan. Tha leithid do dheigh aca air an t-saoghail, agus a leithid do ghreim air orga, agus nach tréig iad na h-uile nithe, a thogail a' chranu-censaidh agus a leanmhìnn Chriosd; air neo a ta iad a eur guth thairis ann o àm gu àm, ga leigil seachad o là gu là, ag ràdh mar a thuir Felies, "Imich romhad an tràth-sa, 'n' uair a bhios ùine again cuiridh nì fios ort." Bu mhaith leo dà mhaighstir a bhì aca, bu mhaith leo s- D
cribhis a dheanadh do Dhia agus do Mhànon; bu mhaith leo faotainn do neamh air co beag diadhaidheachd 's a ghabhadh. Ach ann a feuchainn ris a' char a thoir a Dia, tha iad a' toirt leir-sgrìos orra fein. Cha 'n' eil Dia ag iarraidh bh' uain ach a mhàin an nì sin a ta cothromach, an nì sin aig am bheil còr aige mar ar Cruith-fhear, ar Fear-coimhid, agus ar Fear-saoraidh, o'm lheil a' teachd a nuas gach deadh thabhartas agus gach tioidilac iomlan. Tha e 'g iarraidh orrùn a lagh agus aitheant an chumail, agus a ta 'n' lagh naomh, agus a ta an aithne naomh, agus cothromach agus maith. Cha 'n' eil e ag iarraidh nì bh' uain ach nì a ta chum ar sonas agus sìth fein a chur air agbaidh; a chum maith agus buannachd dhùinn. Tha bàs a feithidh orrùn uile, agus cha 'n' urrainn dainn a sheachradh. Faodaidh e ar sgarachdainn o gach nì a ta gràdhach leinn, agus dealachadh a chur eadar sinn agus sonas gu sìorruaidh. E
Agus an deigh bàs tha breitheanas a gheur-fhiosraicheas agus a rannsuidheas gach chis agus a dhìolas do gach neach a réir a giùmhara, a dh'icis dhoibhsan a bhà dileas agus fìrinnach, aoibhneas nach gabhar cuir an gèill, agus air nach urrainnear coimeas a thoir; agus a dhìteas iadsan a bhunaich nam peacanna, gu dorainn gum fàgh, gu dorchadas gun solus, gu prìosunn as nach 'eil fuasgladh. Tha gach gumh a rinn sinn, cia de ar bith co beag nar sulean fein, air a thoir fianear; eadhon cupan a dh' uisge fuar air a thoir do neach, an ainm deiseibh, cha chailf e air chor sam bith a dhuais. F

Co neach a bhealachdaicheas air na nithibh sin, agus is urrainn gum a bhì fo iognadh is fo mhulad arson mì-churam dhaoine agus an eion-mothaidh agus eras cridhe? Co is urrainn gum chaidh a dheanadh a eionn co tuar, co neo-thuigseach, co neo-airid, co baogalta is a ta a chridhe fein? Ta diadhaidheachd air a cuir ar chùl le daoine, cha 'n' ann a eionn gum bheil i' u ceillidh na mì reusonta, ach a eionn gum bheil an cridheachan fein fuar agus cruaidh agus ole. "Thainn an solus a' dh'ionnsuidh an t-saoghail, ach cha d' aithnich an saoghal e; tha'n solus a soillseachadh anns an dorchadas, agus cha do ghabh an dorchadas e. Mar 'eil creididh Chriosda fìor, a' d'icidh air ball nach 'eil ann ach eubhronn do dh' f'haoin-sgualachdan a dhearbhadh gu h'innleachdach. Ma tha e fìor, an diugh fèin anfhareabh air sin, agus thoiribh deagh aire dha. G

III. Co eumartach is a ta e eùl a chur ri s'ainte co mòr agus a bhì eur dail ann ar n-aithreachas.

Tha iad buimhor san saoghal a ta gabhail orra fèin a bhì ghe, ach a ta da-rìreadh ann amadain. Tha daoine a smuainteachadh gum faod iad tighinn beo ann am peacanna; gum faod iad an diog thoir a suas do dh'ann-tograidhean agus mì-stuamachd, gum faod iad neart an laithean a chaitheamh an uabhar 's an glòir-mhàinnachadh, am buaireadh is a mì-run, an iarrtusaibh talmhaidh, agus an giùmhara mì-nomha; seadh, gum faod iad eadhon an sean-òis thoir suas do shannt is do dh' fhoineart, do 'n t-saoghail agus do 'n diabhul, agus aig uair a bhàis, gum fas iad erabhadh, gum dean iad ùrugh is gum iar iad maithneas air Dia, gum smuaintich iad beagan eumaintich d'adhadh, gum gabh iad aithreachas agus gum d' theid iad a steach do ghloir. Cha 'n' eil nì a ta trusaidh nìdh anna a stigh do dh'itinn, a toirt fogharadh co pait do 'n diabhul, ri leithid so do bheachd, ri bhì eur guth thairis ann ar n-aithreachas arson dòchas a ta d'ionnadh; a deanamh mar lè ann a bhì na Chriosduidhean agus am bheil e motha 's anamoch. Ta daoine a leanail gach faoimeis agus d'ionnhas, leig agus mairnealach ann a nithibh spioradail, nan trailean do nithibh fàileusach agus amaid ach na beatha so, air an toirt thairis do an peacanna; tha iad a cuir dail o latha gu latha, agus o bliadhna gu bhàdhna, ann an obair na slainte, agus ar d' thig ann d' thig ann is freagarraiche. Cha d' thig an t-àm sin gu dinn no gu brath; is e 'n diugh an t-àm tattneach, agus latha na slainte. Tha iad toileach gach nì th' aca chuir an eumart, arson nì a dh' fheadas taehair; tha iad toileach cuid an tucamas a ghabhail, agus tha iad a faotainn bàs ann nam peacanna. Gidheadh a ta leithid sin do dhaoine deas gu aideachadh gum bheil iad fein nan creutairean air an do bhuidh Dia eolas agus tuigse, agus ag am bheil freagarra ri thoir dha. Ach tha iad air an laimh eile gu dèichollach agus gu doigheil, le 'n suilean fosgail' agus le 'n inntinn soilleir, a toirt sgrìos air an amma fèin. An urrainn na brachran is laidre a ta 'n ainm mhic an duine deurg-cluithach agus dalladh e-ceillidh an dream sin a chuir an eùl, a ta ach beag air an aomadh gu bhì nan Chriosduidhean, ach a ta fattast as eugmhais dochais agus gum Dia anns an t-saoghal. An t-Iudhaich, a Maltona-dnacha, an fear-iodhal-aoraidh, an t-as creidibheach, an t-ana-criosduidh; feudaith iadsan rud-eigin a' ràdh na leth-sgeul fein; ach a ta ean n' s' miosa na deamhnaibh: "Tha na deamhan a creidsinn, agus tha iad a crìonachadh." L

- A tha iadsan a creidsinn agus cha 'n 'eil e cur smuairan no còram orra. Is ni cudthromach an ni so a ta 'ar comhair; is ni eunnartach dhuinn a leigeil as ar n-inntinnibh gun suim a ghabhail deth. 'N uair a dh'innis an Tighearna da dheis-ciochuil gu'n "brathadh fear dhiubh e," thoisich gach aon air amhàire sin fein, "a mhaighstir, am mise e?" Mar so bu chòir dhuinne a dheanamh. 'N uair a ta Dia nochladh dhuine bho fhocal gu'm bheil àireamh mòr ann a ta 'g aid-mheil creidimh o'n leth am muigh, urch 'eil ach am beag 'nan Crìosluidhean bu chòir dhuinn beachdachadh gun dàil-air ar cridheachan fein, "A Thighearna am mise e? An neach mise is beag nach 'eil na Crìosduidh? An d' thig mi nu dh'èireadh gearr, agus an caill mi no dhùais? Am bheil agam ach dealbh agus aithneil na diadhadh gun cumhachd? Am bheil mi an aon do luchd-éiseachd an fhoceal gun a bhì am aon do luchd cur an gnìomh an fhoceal?" Tha dream ann aon chuid nach eis-d agus nach cuir an gnìomh; is iad sin peacach fhollaiseach agus mi-naomha. Tha dream eile ann, a dh'èisdeas agus a chuireas an gnìomh; is iad sin fìor-chreidimhich. Tha cuid a dh'èisdeas agus nach cuir an gnìomh; is iad sin ceal-àirean a ta 'nan luchd-aidmheil a mhair. Cha 'n 'eil iad-san ni's fearr dheth no iadsan a ta buannacladh ann an iodal-àoraidh, ann am mìonnan, am briste Sàbaid, easumhlachd do phàramtaibh, mòrt, neo-ghloine, meirle, breagan, sannt agus mì-tùn, na iadsan a tha aingidh gu follaiseach, cha 'n fhaigh iad ni's mò na iad sin trècair, no maithneas, cha d' thig caochladh no iompachadh orra, cha 'n fhaigh iad sochairean cumhanta nan gràs. Rannsaichibh mata ar cridheachan fein; "ceas-naichibh sibh fein, feuch am bheil sibh anns a' chreidimh, dearbhaibh sibh fein." Cha bhì Spiorad Dhé a ghnàth strì ris an duine; cha bhì an soisgeul a ghnàth 'ar tairgse. "Tha Ephraim air a dhùl cheangal ri iodalabaibh, leig leis."—Hos. iv. 17. "A chionn (arsa Dia) gu'n do ghairm mi agus gu'n do dhùilt sibhse, gu'n do shìu mi mach mo làmh, agus nach d' thig duine sam bith an aire, uì mise mar an ceudna gaire ri' sgrìosa; ni mi fanoid 'n uair a thig blur n-eagal; 'n uair a thig blur n-eagal mar fhàsachadh, agus a thig blur leir-sgrìos oirbh mar ioma-ghaoith; 'n uair a thig teinn agus eràdh cridhe oirbh; an sin gairnidh iad orusa, ach cha fhreagair mi; irraidh iad mi gu moch, ach cha 'n fhaigh iad mi."—Gnàth. i, 24—28.
- Ta am sonruichte ann an eachdraidh creidimh gach neach, 'n uair a ta e gabhail aithreachais chum slàinte, no a cruadhachadh a chridhe chum sgrìos. Ma dh'fhaodaidh gur hì so an uair sin do neach a thaoibh-éigin san fhianuis. Ma ghabhas e ri tairgse nan gràs, bithidh e gu maith dha; ma thiumdaidheas e chùl ri naomhachd, cha 'n fhiosraich ean ceart nìthachadh agus fhàireachadh gu bràth tuille, ach ni's laige agus ni's laige; agus b' fhearr dha nach d' rugadh e riamh. "An duigh na dh'èisdeas sibh ri gluth, na cruadhachibh blur cridhe."—"Feuch a nis an t-am taitneach; feuch a nis latha na slàinte." Na bitheadh bhur dùil ri dàil a chur ann gu leabaidh bàis. Is e an t-aithreachas a ta dhith air an Tighearna, aithreachas anns an latha, aithreachas m'an d' thig an dorchadas oirnn. Is e aithreachas a ta dhith air, sinn a dheanamh obair 'n uair a ghoirear an latha duigh dheth, is cha 'n ann an uair a ta sinn a' tuiteam sìos ann an sean aois, a dh'fhàgas sliغه leathann aimh-leathan, agus sliغه chòmhnaid mar mhonadh creagach; cha 'n ann an uair a ta sinn a' tuisleachadh agus a' tuiteam 'n uair a thimeas deirionnach. Ma chuireas sinn dàil 'sa chùis, an àite near, faodaidh Dia ar càramh san uaigh; an àite solus agus slàinte, is am b' sinn ag amhàire, feudaidh e ar crann-chur a thoirt duinn an dorechadas iomallach, an dòruinn nach gabh rùghdachadh, an truineag a ta bith-bhuan. "Thug, aibh-se glòir do'n Tighearna bhur Dia nu'n tig an dorechadas, agus nu'n tuislich bhur cosan air sléibhtibh na doilleir-cachd; an sin, an nuair a bhios bhur sùil ri solus caochladhear e gu sgàile a' bhàis, eadhon gu dorechadas tugh."—Ier. xiii. 16. Amen.

That what is contained on this and the fifteen pages preceding, is a true and correct copy lodged by Mr. John Gregerson Campbell with the Presbytery of Mull, as one of the sermons preached by him at Tyree, as Presentee to that Parish, by appointment of Presbytery, is attested this 25th day of April, 1861, by

(Signed) JOHN MACLEOD, Presbytery Clerk.

THIRD GAELIC SERMON.

LUCAS. xiii. 24.

“Deanaibh spàirn chruaidh gu dol a stigh air a’ gheata chumhann; oir a deirim ribh, gu’n iarr mòran dol a stìgh agus nach urrainn iad.”

ВНА e air a ràdh le diadhair ainmeil, “Mar a ta mòran a dol do nèamh seachd fìor gheataibh ifrinn, mar sin a ta tuil-leadh a dol do dh’ifrinn seach geataibh nèamh.” Mar a ta iomadh peacach mòr agus comharraichte air a spionadh mar aithinne as an teine, aingidheachd air a h-imeachd uaithe, agus e air éideadh le culaidh mbaisich na freantachd, mar sin a ta iad lionmhor ann, a ta seasadh agus a coiseachd a measg muinntir an Tighearna, a tha o’n leth a muigh ’n an Crìosduidhean agus dlùth do nèamh, ach mu dheireadh a ta teachd gearr,—aig am bheil an dòchas faoin agus cealgach air a ghearradh as, agus a ta ’sa chrioch a’ glacadh léir-sgrìos mar dhuais. Tha an aon nì a’ tachairt dhoibh a ta tachairt do pheacaich fhollaiseach; oir tha dà sheòrsa ann, a tha toirt sgrìos air an anama fèin. Air tùs, iadsan a tha cur cùl gu h-an-dàna ri taigse na slàinte—a tha aogamach agus caoin-shuarrach mu’n t-soisgeul, peacaich fhollaiseach, dream mi-dhiadhaidh, daoine ana-creideach, slugh a ta “gun Dia agus gun dòchas anns an t-saoghal.” Agus a ris—agus is iad so is trice na’n seòrs eile tha ri fhaotainn ’n ar measg, agus is ann umpa so gu sònruichte a ta sinn a’ dol a labhairt, agus ris am bheil briathran ar teagaisg a coimhead,—dream a ta theagmha ag amharc orra fèin mar Crìosduidhean ro-fhìreanach, a ta ’g aidmheil creidimh Crìosd le’m bìlibh, a ta ’g eisdeachd ’fhocail agus a frithealadh air òrduighean, a ta a deannam mòran gheallaidhean agus bhòidean an aghaidh peacaidh, a ta faotainn mòran eòlais agus a coimhlionadh iomadh dleasdanas iomchuidh, “aig am bheil coslas diadhachd, ach a ta ’g àicheadh a cumhachd,” agus mar sin a ta nu dhèireadh a teachd gearr air neamh, a ta seargadh mar an crann-fìge neo-thorrach, tuiteam mar an tìgh a chaidh a thogail air a’ ghaineamh, agus “is mòr an tuiteam.” Tha e soilleir gu’m bheil a leithid sin do dhream ann, gu sònruichte bh’uaithe so,—gu’m bheil àireamh na feadhnach sin a ta ’g aidmheil Crìosd mòran nìs lionmhoire na àireamh an dream a ta nam fìor chreidmhuich. Tha iad lionmhor a tha ’nan Crìosduighean o’n leth a muigh, nach ’eil ’nan Crìosduidhean o’n leth a stìgh; tha mòran a ta cràbhach nan giùlan, ach nach ’eil diadhaidh nan cridheachan; tha iad ann, agus cha ’n ’eil iad tearc, tha nam buill do ’n eaglais fhaicsinneach air thalamh, nach d’theid gu bràth a stìgh do’n eaglais neo-fhaicsinneach air neamh. Tha leithid sin do dhaoine ann am fradharc neamh, tha iad mar na h-òighean amaideach, na dh’fhaoidte a’ bunladh aig an doras, ach cha ’n urrainn iad dol a stìgh, agus cha ’n fhaic iad gnùis Dhe; is beag nach ’eil iad air an tearnach; tha iad dlùth do shlàinte, ach cha ’n fhaigh iad slàinte air bith; *tha iad a’ dol do dh’ifrinn seachd air geataibh neamh.* “Theid am fìrean do neamh, air dha ioma eagal tuirseach a bhì aige roimh ifrinn; theid an cealgair do dh’ifrinn air dha iomadh dòchas ciatach a bhì aige ri neamh.”

Mar so, mata, mar a ta, na sgrìobtuiribh g’ar n-earalabhadh an aghaidh gràineileachd agus truailidheachd a pheacaidh, ta iad mar an ceudna gar brosnachadh an aghaidh stad leth an rathaid ann an slàinte, an aghaidh moille a dheanamh gus an dean sinn ar gairm agus ar taghadh einnteach. “Tha ’n cridhe cealgach os ceann na h-uile nìthe;” agus tha mòran ’g maalladh fèin sa chùis so. Tha iad a smaointeach gum bheil iad a toirt aoradh gu leòir do Dhia,—gum bheil iad a coimhlionadh dleasdanasan gu leòir,—gum bheil iad toirt ùmhlachd na ’s leòir do àithntean Dhé,—gum bheil iad eudmhor gu leòir thaobh creidimh,—gum bheil iad gu h-iomchuidh ag àicheadh am peacannan,—gum bheil iad riaghaitteach gu leòir ann an òrduighean an t-soisgeil,—tha iad ann a smaointeachadh so, nuair a ta iad fathasd fada o shlàinte. Tha iad sin, ann am briathran an fhàidh, a fadadh teine brèige dhoibh fèin, agus ag imeachd fad’ am beatha na sholas, ach mu dheireadh tha iad “a luidhe sìos ann an dolghios.”—“nuair a tha an sùil ri solus, caochailtear e gu sgàile bhàis, eadhon gu dorchadas tìgh.” Cha ’n ’eil slugh mar so leòir ainneamh anns gach comhthional, slugh a ta aoslach ris an sgrìobbaiche ris an d’ thuir ar Slànuigher fèin. “Cha ’n ’eil thu fada o rìoghachd neamh” (Marc. xii. 14); crabhach-fìge air am bheil duilleach ach air nach ’eil meas; òighean amaideach aig am bheil lòchrain, ach aig nach ’eil ola nan lòchrann, slugh a ta air an ainneachadh air Israel, a ta deannam buaidh air Dia Israel, ach “cha ’n ann am fìrinn no ann an ionracas.” Iarraidh iad sin a steach do neamh ach cha ’n urrainn iad, agus e’ arson? Do bhùigh gun do ghabh iad frith rathaidean dhoibh fèin, agus nach d’imich iad air an t-sìghe iomchuidh. An uair bha iad an dùil gun do thionndaidh iad an aghaidh ri neamh, is ann a ghabh iad mar amadana an turus chum sgrìos, ag ràdh riu fèin “sith, sith,” ’nuair nach bu chòir sith idir a bhì ann.

A Uaithé so, mata, tha e soilleir co iomhuigh, co feumail, co-cudtromach, is a ta chomhairle tha air a toirt duinn le ar Slànuighear ann am briathraibh stéigh ar teagasg. 'Nuair a b'ia e air thurus troimh na bailte beaga air an t-slighe gu Ierusalem, thachair neach áraid air agus dh'fhoighneachd e dieth, "an teare iad a shaorar?" Co dhú is ann arson iongantais dha féin a dh'fhoiricid e cheist so, no chionn, air dha bhí an teagamu ar robh saime taobh a muigh creidimh nan Iudhaich, gun robh e da ríradh déonach air fosrachadh fhaotainn, cha 'n'leif e air innseadh dhuinn. Ach aon rud, cha d'fhuair e'n toiseach freagairt dhíreach do 'n cheist. An aite brath fhaotainn air a ni bhí B dhith air, is ann a chaidh comhairle thoirt air féu; ar áite fíos is ann a fhuair e earad—ann áite eóias fhaotainn chum a bheachd nu dhoinn eile a shoillearachadh is ann a fhuair e rabhadh chum a chleachdanna féin a leasachadh; a teag-sag duinn, ann áite bhí foighneachdail nu ciod a dh'íreais do ar coimhearsnaeh, gu'm bu chóir do gach neach an toiseach aonharc ri chor féin. "Deanaibh spairn chruaidh gu dol a stigh air a gheata chumhann, oir a deirim ribh, gun iarr mórán dol a stigh agus nach urrainn iad."

C Ann an leudaehadh ni's faide air na briathran so, an earbsa ri còmhánadh o Dhia, labhrainn air thùs, mu'n dream mu'm bheil e an so air a ràdh, *gun iarr iad dol a stigh do rìoghachd nheimh ach nach urrainn iad*; agus anns an dara áite, mu'n caroil tha uaithé sin air a tarraing agus air a toirt duinne, "deanaibh spairn chruaidh gu dol a stigh air a gheata chumhann."

I. "An ta a thig am ionsuidh (tha ar Slànuighear ag ràdh), cha tilg mi air chor sam bith amach e." Camar a ta e an so mata, ag ràdh gum bheil dream ann, a dh'íarras dol a stigh do rìoghachd nheimh agus nach urrainn iad?

D Nach 'eil iad sin air an tilgeadh amach? Tha gun teagamu sam bith, ach is ann air an aobhar so, an áite tighinn a dh'ionsuidh Chrìosd, is ann a ta iad a leigil an taic air inleachdau a d'fhalbh iad féin. An áite earbsa a éifeachd na h-éiric thug eann seachad, tha iad ag earbsa na maithbeas is nan neart féin. Bu mhaith leo dol a stigh air a gheata chumhann, bu mhaith leo tighinu a dh'ionsuidh Chrìosd, ach tha iad a cleachdadh dòigh mhearachdach, agus a deaamh tuille is beag d'chíill. An áite bhí cùramach, dealasach, iomaguineach, gu tric a beachdachadh air an staid féin, gu díreachdach a rannsachadh agus a ceasnachadh an cridheachan féin, feuch am bheil iad ann a chreidimh, "ag oibreachadh amach an sláinte féin le h-eagal agus le ball-chrith,"—is ann a ta iad dol air an aghaidh gum imcheist gun teagamu mun staid féin, gun mhòthachadh air an cor spioradail féin, a deaamh a' d'fhalbh agus a cleachdadh meadhanon, ach as eugmbais a chreidimh sin a shaoras an amma. Ambhaircaibh mun cuairt air na bheil a gabhail orra féin a bhí, nan Crìosduidhean. Nach 'eil iad tric, tha theagamu còimhlonadh iomadh deasdanas, a frithealadh air iomadh ordugh a toirt ùmhlaehd do iomadh áitne, seadh (fiodaidh e bhí) deaamh gach ni ó'n leth amuigh is urrainn fìor-Chrìosduidh a dheanamh, neh a ta tuiteam sa mhearachd so, tha iad toilichte leis na meadhanon agus cha 'n'leif iad a còmhach seach na nitibh sin! Tha iad mar sin gum chùram arson an amma "a caitheamh an láithean gu susaimheach ann an Sìon." Cha 'n'leif iad a tarraing uisge a tobraichibh na sláinte, ach tha iad a cladhach amach doibh féin slúic eudonach nach cum uisge air bith. An áit' iarradh thun tobar a ghloicais tha "mar shruth sgaoinneach," tha iad ag earbs' a sruthannaibh geambraidh a ghabhas seachad, mu'm bheil e air a ràdh, "an uair a dh'fhàsas e teth eithear as an áit iad." Tha iad a deaamh dearmad air comhairle an Spiorad Naomh, "ruitheadh sibhs, ionnus gum glae sibh an duais,"—deanaibh tuilleadh d'chíill chum 'ur gairm agus 'ur taghadh a dheanamh cinnteach."

G Tha daoine ro dheas air iad féin a mbealladh sa chùis so. Tha e air innseadh dhuinn gum bheil an teanga cealgach, gum bheil beartas mealtach, gum bheil càirdcan cealgach, ach "tha cridhe mbic an duine cealgach os ceann na h-uile nithe." Uaithé so tha e tachairt gum bheil daoine gum mealladh féin t'baobh a chor anns am bheil iad. Tha iad dol a nearachd thaobh an staid féin, agus a smuainteachadh gum bheil i na staid mhaith agus shàbhailte 'nuair a ta i ole agus eunnartach. Is iomadh neach a ta smuainteach gum buin e do Chrìosd, gum bheil e na aon do chloinn Dé, 'nuair tha Dia ag ambric air mar "shoitheach feirge." Is iomadh ueach tha deaamh gairdeachas gum d'fhuair

II e páirt ann an Crìosd, 'nuair a ta e fathast na eoirgeachd dha. Is iomadh neach tha smuainteach gum bheil a pheacanna air a maithheadh dha 'nuair a ta e fathast mar a bha Simon Magus "ann an domblas na séirbhe agus fuidh chuing na h-eucorach." Is iomadh neach tha smuainteach gum bheil gràs na chridhe 'nuair nach 'eil. "Tha neach ann," arsa Solamh, "a leigean air a bhí beartach, agus gun ni air bith aige." Agus is aon díreach mar sin bha Eaglais Laodicea, agus tha cealgairéan an t-saoghail anns gach linn, "Tha thu ag ràdh, tha mi beartach agus air fas saibhir, agus gum fheum agam air ni sam bith, agus gum fhios agad gum bheil thu dòruinneach agus truagh agus boehd agus dall agus I ionnachd."

I Tha da mbearachd gum sòruichte do 'm bheil sinu buailteach anns a ehlùis so agus an aghaidh an còir dhuinn a bhí nar n-caralas.

1. Feudaidh neach a bhí na bhall deth Eaglais Chrìosd, feudaidh se e fein a cheangal ri sluagh an Tighearna, com-pairt achadh maile ri u 'na h-uile órdughéan, agus cuibhrionn fhaotainn do gach sochair a blumeas do'n Eaglais, agus gum a bhí na fhiòr Chrìosduidh.

K "Nuair a chaidh clann Israeil suas as an Eiphit, tha e air innseadh dhuinn gum deachaidh mar an ceudna "iomadaidh do sbluagh eile suas maile ri u." Is ann mar sin a ta e tachairt anns gach linn de'n Eaglais; nuair ata fìor-phoblut an Tighearna anns a bheatha-sa air an turus o bhraighdeanas a pheasaidh gu rìoghachd nèimh, tha "iomadaidh do sbluagh eile" 'g an ceangal fein ri u, a ta 'g aideachadh an aon Dé agus a fàgail an duthcha fein, ach a ta 'nan cridheachan nan Eiphitich. "Cha 'n' Israeil iad uile a ghòirear air Israeil." Aig gach am tha ri fhaotainn anns an Eag-

L lais, meag a eheile, iadsan a ta a oibhàn nan luchd-aidmheil, agus iadsan a ta nam fìor-Chrìosduidh. Ghabh Ishmael còmhluadh anns an aon tigh ri Jacob; bha Judas an co-chloinn nan Abstol; bha Demas, a threig Pol, air dhà an

saoghal a ta làthair a ghrádhachadh (2 Tim. iv. 10), am measg nan deiseiobull; tha na gobhair ag ìonaltradh a measg nan caorach,—tha 'n eòil e na dhearbhadh sam bith air neach a bhi 'na Chrìosduidh gu'm bheil e ri fhaotainn anns an Eaglais fhaicsinneach, gu'm bheil e 'Fritheasadh gu riaghailteach air a h-òrduighean, agus a com-pàirteachadh do na sàcramaidean. Feudaidh neach sin a dheanamh is a bhi na chealgair is na dhùine amaideach, na chealgair a ta mealladh dhaoine' eile, no na dhùine amaideach a ta ga mhealladh féin. Is cha 'n e so a mhàin ach

2. Feudaidh dhùine a bhi ro fhiosrach, feudaidh mòran eòlais a bhi aige mu nithibh spioradail, seadh, feudaidh iomadh tiodhlach àrd agus ùrramach bhi air am buileachadh air, agus gun a bhi na fhìor Chrìosduidh.

Tha 'n t-Abstol ag innradh dhùin mu dhreann, “nuair a b' aithne dhoibh Dia nach d' thug glòir dha mar Dhia,” bha 'g ràth gur daoine glie iad féin, ach do'n d' rinn eadh amadain. Bha eòlas 'nan ceann, ach cha robh diadhachd 'nan cridheachan. Mar an ceudna bha moran eòlais aig na Phàirisich, “Fench goirean Iudhach dhìotsa, agus tha thu cur doigh san lagh, agus a deanamh uail a Dia, agus is aithne dhuit a thoit, . . . agus a ta thu dòchasach gur ceann-ùil thu féin do na dallabha, solas dhoibh-san a ta an dorchadas.” Gidheadh bha iad sin nan giùealach chealgair, siol nan nathraiche nime, san taobh a stigh làn ceilg agus easontais.

Tha eòlas ann a sbaoras an t-anam, a ta treorachadh chum na beatha maireannaich, eòlas a ta dlùth cheangailte ri fìor chreidimh agus giùlan naomh. “Is e so a' bheatha mhàireannaich, eòlas a bhi aca ort-sa an t-àou Dia fìr, agus air Iosa Crìosd a chur thu uat.” Tha dà sheors' eòlais ann, eòlas coitcheinn, agus an t-eòlas a sbaoras. Cha 'n e na h-uile eòlas mu Chrìosd a bheir an t-anam a chum na beatha maireannaich; nam b' e carson a ta na deamhain air an sgrìose? Tha tuille eòlais aca-san mu Dhia, na tha aig uile dhaoine an t-snochuil air an cor cumhla; oir 'n uair a thuit iad, ged a chail iad an naomhachd, cha do chail iad an eòlas—a cheart eòlas a th'aca-sa na tha aig na h-uile droch-dhùine tha deamhain dearmaid air obair na slàinte,—eòlas a ta lionadh a' chum nach 'eil a drìghadh air a' chridhe. Is ann aige-san a mhàin a ta eòlas ceart air Dia, aig am bheil eòlas gu ùmhlachd a thoirt da agus a ta toirt ùmhlachd dha réir eòlais. “Aca-san uile tha deagh-thuigse a tha coimhead aithnean.”

Ach a bharrachd air a so, feudaidh, cha 'n e mhàin moran eòlais a bhi aig neach, ach mar an ceudna tiodhlaca spioradail, àrd agus ùrramach, agus gun e bhi 'na Chrìosduidh. Feudaidh e ùrnuigh a dheanamh, feudaidh e searmonachadh, feudaidh e fàidheadaireachd a dheanamh gun ghràs Dhé a bhi 'na chridhe. Feudaidh talannd an deamhain saibhir a thaobh dhaoine, ach is e gràs a mhàin a ni sinn “saibhir a thaobh Dhé.” Cha 'n ùrrainn iad an cridhe iom-pachadh, agus cha 'n ùrrainn esan a ta 'g carbsa asda dol a stigh do rioghachd neimh. Feudaidh iad dhùine a dheanamh fòghluimte, ach cha dean iad am feasd o na chreidmheach. Ann am briathran an neach sin mu'n do labhair mi cheana, “Feudaidh neach searmonachadh cosmhuil ri Abstol, ùrnuigh a dheanamh cosmhuil ri aingeal, agus gidheadh cridhe deamhain a bhi aige.” Bha tiodhlaca mòr aig Iudas, oir bha e na dheiseiobull, na Abstol a searmonachadh an t-soisgeil, gidheadh tha Iudas “air dol g'a àite féin;” bha tiodhlaca mòr aig na Sgrìobhaichean agus aig na Phàirisich, gidheadh “càit' am bheil an dhùine glie e càit' am bheil an Sgrìobhaiche?” “Ni h-e gach uile neach a their riumsa, A Thighearna, a Thighearna, a theid a steach do rioghachd neimhe; ach an ti a ni toil mu' Athar-sa a ta air neamh. Is iomadh iad a their rium-sa san là ud, A Thighearna, a Thighearna, nach d' rinn sinn a t-ainm-se fàidheadaireachd? agus a t-ainm-se nach do thig sinn a mach deamhain? agus a t-ainm-se nach d' rinn sinn iomadh mìor-bhuile? Agus au sin aithichidh mise os àird doibh, Cha b' aithne dhomh riamh sibh; imichibh uam, a luchd-deanmha h-eucoir.”

Ma tha mòran mar so a' dol sìos a chum bàis, ma tha mòran ag imeachd anns na sligheanan a ni greim air ifrinn, agus iad an dùil aig ceann an turais gu'm faigh iad do neamh, nach m'itich dhùine dùsgadh agus ar cor spioradail a gheur-rannsachadh, feuch am bheil sinn anns a chreidimh no nach 'eil? Ma tha mòran dol a mearachd air an t-slighe, “ag iarraidh dol a stigh agus nach ùrrainn iad,” nach ionchusdih dhùine sinn fein a cheasnachadh. Am bheil againn aidmheil fhaoin neo-tharbhach, no eridimh fìor-ghlan agus treibhdhreach? Tha an t-anam bunaitheach do iomadh mealltaireachd, agus ma theid sinn ceart san dol a mach, tha ar n-iomachd uile cearra. Ma tha bhunait lag cha seas an tigh ri àn na tuil agus na doinnionn. Mar cuir sinn deuchainn oirn fein a nis, cuiridh Satan deuchainn oirn uair no uairéigin. Fasgaidh agus criathraidh esan sinn; agus ma tha sinn a ms a deannubh taic ann an carbsa gun aobhar, bithidh ar crìoch ann an eu-dochas gun fhuasgladh. Ni Dia fein ar toirt gu cathir bheannaich; fìdricidh agus rannsachidh Esau sinn; agus co sheasas an deuchainn sin, nach d'fheuch riamh a chridhe féin?

II. Tha so 'g ar toirt, anns an dara àite, a thoirt faineir, co ionchuidh is a ta chomhairle th'air a toirt dhùin am briathran stèidh ar tagasg, agus ciod a ta air fhilleadh a stèach innte. “Deanaibh spàrn chruaidh gu dol a stigh air a' gheata chumhann.”

“Cha 'n 'eil slighe na naomhachd co coulnradh, is cha 'n 'eil an rathad a ta treorachadh chum neamh co lethann, 's cha 'n 'eil geata na slàinte co furasda dol a steach air is a tha moran am barail. Air a so tha ar Slanwighear féin a toirt fianais.” Is cumhann an doras, agus is aithne-leathan an t-slighe a ta treorachadh chum na beatha, agus is tearc iad a ta 'g amas orre.” Ach cumhann agus aithne-leathan mar a ta iad, feumaidh gach neach leis am bu bhàith anam a shàbhaidh dol a steach agus imeachd annta. “Mar beirear dhùine ris, cha 'n fhaod e rioghachd Dhé fhaicinn;” Cha 'n e gum bheil an geata sinn cumhann ann féin; tha geata nan gràs fogsaitte re an latha, agus cha 'n 'eil gin air an dùnadh amach, ach iadsan a dhùneas amach iad féin. Cha 'n 'eil Crìosd ag ràdh “ma thig a leithid so agus a leithid sud, cha tilg mi amach e,” ach “an ti a thig am ionnsuidh,” biodh e co sam bi e, no ciod sam bi e, “cha tilg mi air chor sam bith amach e.” Cha 'n 'eil e ag ràdh “ma thig an dhùine so no 'n dhùin' ùd eile, an so tha uisge dha,” ach “ge b'e neach leis an àil, gabhadh e uisge na beatha gu saor.” Tha an geata farsuing fogsaitte do gach neach, agus is e 'n l coire féin mar teid iad a steach.

- A Ach ged nach 'eil an geata cumhann thaobh Chrìosd no ann fèin, tha e cumhann do dhaoine, agus e 'arson? Tha do bhrìgh am peacannan agus an ana-miannan agus an truaidheachd fèin, tha cur bacadh orra dol a steach. Tha 'n geata cumhann dhàsan tha 'g iarraidh dlù-leanailt ri' an-tograidhean fèin, agus cha n-urrain da gu sìorruich dol a steach air. Cha n-urrain an t-anam am feasd dol a steach fhad is a tha e leanailt ri aon iarrtus peacach, ge b' e air bith co gràdhach, no co ionmhuinn is a ta e. Feumaidh sinn gradh do gach peacadh a leigeadh dhinn, am peacadh "a ta gu ro-fhurasda ag iadhadh mun cuairt oirnn," air neo cha d'theid sinn am feasda a stigh air a gheata. Agus cha 'n fhad sin an gabhail a ris air a'is thugainn, oir a ta an t-slighe cumhann mar an ceudna. Agus ciod i 'n t-slighe ach slighe na naomhachd? agus "as eughmhais naomhachd cha 'n fhaic aon neach an Tighearna."
- B An so, mata, tha an dòigh air a nochdadh dhuinn, anns am bheil sinn ri spàirn a dheanamh chum dol a stigh air a gheata chumhann. Le ar peacannan a threigsinn agus strì chum sinn fèin a choimhead gun smal o 'n t-saoghail. Tha sinn ri so a dheanamh le creidimh fìor-ghlan agus treibhdhireach ann am fulangus agus cadar-mheadhon-aireachd an t-Slànuighear; le ùrnuigh dhùrachdach agus thrì arson cuidiachadh agus taic bhò Dhia; le caitheamh-beatha agus giùlan naomha neo-thruaidhidh, co-chordadh do 'n aidmheil a ta sinn a deanamh; agus le fad-fhulangas agus foighidinn fuidh gach trioblaid a dh'fhaodas Dia a leigeil nar earann. Feumaidh sinn gach latha bàsachadh do 'n pheacadh, feumaidh sinn gach latha teachd beò chum fìreantachd.
- C Cha leòir gum bheil sinn an taobh stigh do 'n Eaglais fhaisinneach, gun deachaidh ar baisteadh, gu'm bheil sinn a tighinn gu riaghailteach do 'n Eaglais, gum bheil sinn a suidhe sìos aig bòrd comunnachaidh, agus nar buill ionmhuich do 'n Eaglais o'n leth amaigh. Cha leoir e gum buin sinn do 'n Eaglais ud no do 'n Eaglais ud eile,—gum bheil sinn eudmhor mu ghnothuichean na h-Eaglais,—gum bheil sinn beussach neo-choireach nar giùlan. Cha leoir e ged tha sinn fìorach anns na Sgrìobhteirean, eolach ann a nithibh spioradail. Cha leoir e ged a bhiodh tiodhlaca mor againn, ged a dheanamaid ùrnuigh bhlasda, ged a theagasgamaid daoine eile gu h-fìfeachdach agus gu deas-bhriathrach, ged a dheanamaid eadhon nithibh mior-bhuilteach an ainm Chrìosd. "Feumaidh sinn deamhain a thilgeadh amach na ainm, agus sinn fèin bhì air ar tilgeadh amach mu dheireadh." Gidheadh, ann an aon fhocal, cha leoir e ged a chòil-ionamaid o'n leth a muigh gach dleasdanas, is ged a choimhdeamaid gach àithne, tha mar fhìachaibh air an fhìor-chreidimheach.
- B "A mhaighstir," ars 'an t-oganaich ri ar Slànuighear, "choimhead mi iad so uile o'm oige." Thuir Iosa ris, "a ta aon ni a dh'naireasbhuidh ort." Fhads' nach 'eil gràs Dhé agus fìor-chreidimh 'sa chridhe, tha gach ni eile mar dhiombhanas agus nan rìbe, agus 'nan ceap-tuislidh do 'n anam.
- F Agus a nis, aon fhocal riu-san nach 'eil a' cur na nithibh sin an suim. Ma tha iomadh mar so a dol fad air an t-slighe gu neamh, ag iarraidh dol a stigh agus nach urrainn iad, ciod is crìoch dhoibh-san a tha caoin-shuarrach mu obair na slainte? Ciod a thachras do 'n mhìseir, do luchd-inneadh nam breug, do luchd-bristeadh na Sàhaid, do luchd nam miannan, dhoibhsan a ta nan luchd fanoid, seadh do gach peacach a tha tairt srian da ana-miannaibh fèin? Ma ta ean a ta 'g aideachadh Chrìosd a treigsinn iomadh peacadh, agus a deanamh iomadh ni math, air sgàth Chrìosd, gu tric air a dhiteadh; ciod a bhinn a bheirar a mach orra-san a ta 'g àicheadh Chrìosd, agus a diùltadh dealachadh ri aon ana-miann, ri aon chleachdadh air a sgàth; aig am bheil cridhe cruaidh an taobh a stigh dhiubh, agus beatha mì-dhiadhaidh air an taobh a mach?
- G Na mealladh neach, mata e fèin. Is ni vamhasach tuiteam ann an làmban an Dé bheò. Cuireadh gach neach deachain air fèin. "Ceasnaichibh sibh-pe, feuch am bheil sibh anns a' chreidimh; dearbaibh sibh-pe." Agus gun deonaicheadh Dia dhomhsa agus dhuibhse dùsgadh o gach cadal bréige, o gach sìth mheallta, agus air dhuinn greim a dheanamh air Chrìosd, dlùth leanailt ris gu dìleas, a fulang gu foighidneach agus a buannachadh gu seasmhach, agus an crìochnaich e obair fèin annainn.

That what is contained on this and the twenty-seven preceding, pages is a true and correct copy lodged by Mr. John Gregorson Campbell with the Presbytery of Mull, as one of the sermons preached by him at Tyree, as Presentee to that Parish, by appointment of Presbytery, is attested this 25th day of April, 1861, by

(Signed) JOHN MACLEOD, Presbytery Clerk.

